

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 10. Patiens est prudens, sapiens. Ex Veteri & Novo. Ex Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Ipsè verò dormiebat. Matth. 8. 24. Felix, qui Mundo obdormiens, nihil Mundi curat casus. Dum furit tempestas, navimque videntur fluctus forbere; Dominus dormit: ut tibi normam præbeat, quâ portum felicitatis tenas; si dormias ad Mundi strepitus, & pericula. Baeza ib. Dormitio illa in navî aliquid ostendit infigne virtutis: non solum in ipso, qui summa est virtus; sed in his quoque, quos suis actibus Salvator ad rectè vivendum informat; ut ad tantam perfectionem quis possit devenire, aut studeat devenire; ut eum quieta non inquietent, & pericula non pavefaciant, neque revocent à quiete, aut tranquillitate Christiferae pacis. Inquietum erat mare; dormiebatque Salvator: arietabant ex omni parte procellae; & Dominus dormiebat: iruebant in naviculam venti; & Dominus dormiebat. Proinde si in pace ipsius obdormivisti, atque obdormies; omnino in perturbationibus requiesces. Nec tribulatio, nec angustia, nec algor, nec penuria, & si quod malum possibile deventum; non te dividit à quiete, quam es in Christo, & cum Christo, & pro Christo, & de Christo, fortius. Sim. Cas. l. 4. c. 9.

Dormite jam, & requiescite. Matth. 26. 45. q. d. nunc vobis necessarius somnus, quando omnes hostium furia consurgunt. Tunc ait: *surgite, eamus.* Baeza antè citatus.

Ne statuis illis hoc peccatum! & cum hoc dixisset, obdormivit in Domino. Act. 7. 59. S. August. l. 9. 2. de div. o somnus pacis! qui inter lapides inimicorum dormivit, quomodo in suis cineribus vigilabit. apud Baeza cit.

Percussioque latere excitavit eum. Act. 12. 5. 7. Si patientia incubabo, non dolebo. Tertull. l. de patientia.

§. IX.

Patientia fortitudo.

Num. 1.

Divina.

Dominus patiens, & magnus fortitudine. Nahum 1. 3. Arabicus: fortitudo ejus maxima. S. Hieron. Deus magnanimitatis suae fortitudine iniquitates eorum (Ninivitarum) ultinuit, provocans eos ad poenitentiam. Deus deo est magnus fortitudine, quia est patiens. Pl. 7. 12. *Deus justus, fortis, & patiens.* Cornelius hic.

Jesus autem abscondit se. Joan. 8. 59. Cur Christus abiit à lapidantibus, non inscripta aliqua poenâ? S. August. tr. 43. cum Judæi lapides tollerent, quid magnum erat, ut eos continuo terra dehiscens absorberet? & pro lapidibus infernos reperirent? Non erat magnum Deo; sed magis erat commendanda patientia, quam exercenda potentia. apud Sylveira hic q. 24.

Deus volens ostendere iram, & notam facere potentiam suam. Rom. 9. 22. quid fecit? an orbis magnam partem dejecit? &c. *sustinuit in multa patientia vasa iræ, apta in interitum.* Did. Nis. D. 19. Pent. §. 3.

Vicit orbem terrarum, subjecit omnes potestates, subjugavit reges; non superbò milite, sed irrisâ cruce: non saviens ferrò. Sed pendens in ligno. S. August. l. 63. de divers.

Rationabili patientiâ vincit inimicos Dominus noster Jesus; qui utique in hunc Mundum, ut patiendo vinceret, à Patre descenderat. S. Gaudentius tr. 11. de div. capitulis.

Fortis patientiâ nobis summè necessaria est in hac fragili vita; quæ non est, nisi quotidiana lucta contra vitia. Thom. Kemp. p. 1. ferm. ad Novit. f. 5.

Num. 2.

Humane.

Misit ante eos virum. Pl. 104. 17. Meritò dixit virum: quia multa passus, viriliter cuncta sustinuit. Cassiodorus hic.

Leo, fortissimus bestiarum, ad nullius pavebit occursum. Prov. 30. 30.

Erat quidam homo ibi. Joan. 5. 5. Arab. *erat ibi vir:* quia in tanta miseria virilem habebat animum. Sylveira hic.

Omnis injuria, sive linguâ, seu manu intusa; cum patientiam offenderit; eodem exitu dispengetur, quò telum aliquod in petra constantissimæ duritiæ libratum, & obrusum. Tertull. l. de pat.

Nihil minus virile, nihil muliebrius; quàm robur in lingua habere. S. Chryso. hom. 31. in Act.

Patientia est quasi scutum, quod opponitur sagittis tribulationum, injuriarum, tentationum &c. S. Vincent. Ferr. l. 3. de SSS. Trinit.

Virtus fortitudinis ostenditur maximè in tribulationibus. S. Vinc. Ferr. l. 4. D. 4. Adv. Contra linguæ gladium patientiæ præbe scutum. S. Isidor. l. 2. soliloqu. c. 7.

Quidam singulari sanctitate vir dixit: Christianum hominem oportere robur habere, non mallei, sed incudis. Iisd. Clarius or. 6. l. 1.

§. X.

Patiens est prudens, sapiens.

Ex Veteri, & Novo.

Quasi una de stultis mulieribus locuta es. Tob. 2. 10. Eam, quæ impatientiam docet, & in iram animum stimulat, aptè stultam vocat; non iracundam: non rixosam: nam sicut sapientia semper cum patientia conjungitur; ita iracundia cum stultitia. Pinna in Eccl. 2. Ethol. 26.

Doctrina viri per patientiam nescitur. Prov. 19. 11. Ex eo enim, quòd prudentia causet patientiam, rectè ex patientia, velut ex affectu, cognoscitur prudentia, ejus causa; ita ut verè inferas: hic homo est patiens, ergo prudens: quia prudentia infallibiliter causet patientiam. Vicissim ex causa colligas effectum: est sapiens, ergo & patiens. Dicit hoc Salomon, ut vulgi errorem confutet. Vulgus enim æstimat eos, qui patienter tolerant probra, & injurias; esse simplices, viles, & abjectos: con-

contrarium ergo hic docet Salomon. Ratio: Sapiens, & prudens, sapienter intelligit; in hac vita adeo misera multa adversa homini esse expectanda: ac proinde ad ea se comparat; ut per patientiam ea facile ferat. Scit enim, si in ijs sit impatiens, malum, malique sensum, se duplicaturum: cruciabitur enim, & sensu mali, & sensu suae impatentiae; cum simplicum sit habiturus dolorem, si patiens sit. Cornelius hic. *Doctrina viri &c.* quia tantò quisque minus ostenditur doctus, quantò convincitur minus patiens. V. Beda l. 2. hic.

Vir sapiens fortis est. Prov. 24. 5. q. d. Sapiencia facit fortes, & validos, ad quævis ardua, vel conficienda, vel sustinenda; licet corpore infirmi sint. Sept: *melior est sapiens fortis.* Hebræi, teste Aldrovandò in asino, sapientis Symbolum dant asinum: eò quòd instar asini multa sapienter, id est, patienter, & fortiter perferre debeat. Cornelius hic.

Ex Patribus, & alijs.

Philosophi omnem sapientiae ostentationem de patientia praferunt. Tertullio. de pat. initio.

Non invenit locum sapientia ubi non est patientia. S. August. l. 4. de Verb. Ap.

Patientia comes est sapientiae, non famula concupiscentiae. S. August. l. de pat. c. 5.

Sapientis spiritus in sapientis Christi patientia plenarie requiescit. S. Rupertus l. 2. de oper. S. Spir. c. 3.

Qui est magis-patens, magis est sapiens. S. Thom. Aqu. de condit. principum. l. 5. c. 34.

Quò quisque est patientior, eò probatur esse & sapientior. Drogo Ost. de 7. don. Spir. S.

§. XI.

Patere, quia meritis es.

Ex Veteri.

Merito haec patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum. Gen. 42. 21. Oleaster: optima consideratio; cum poenam senseris, culpam meminisse, apud Alvarez hic illustr. 179.

Dominus praecepit ei, ut malediceret David. 2. Reg. 16. 10. Imitemur Davidem: qui cum malediceretur à Semei, cogitabat de peccatis suis, quibus id meritum erat; ideoque patienter id ipsum tulit. S. Gregor. mor. l. 31. c. 17. tunc illata beneficia bene toleramus; cum in secreto mentis ad mala perpetranda recurrimus, & majora nos meritis videmus. Cornelius hic.

Ulciscitur non secundum peccata nostra. Judith 7. 17. 2. Esdræ 9. 33. Levites: & tu justus es in omnibus, quæ venerunt super nos: quia veritatem fecisti; nos autem impie egimus. Dan. 3. 28. in veritate, & iudicio, induxisti omnia haec propter peccata nostra.

Justus es Domine. Pf. 118. 137. S. Am. Polyanth. Sacra, Tom. II.

prof. l. 18. vulgus hominum injuste se putat tolerare, quod patitur. At verò justus vir, qui seipsum statim in exordio sermonis accusat, iustitiam Domini praedicat; quòd meritis suis digna patiatur. apud Mendoza in 1. Reg. 3. annot. 6.

Si ignoras te &c. Cant. 1. 7. Per cognitionem sui cessat omnis querela contra Deum de malis, quæ patimur. Precatio enim sponsae involvit querimoniam de absentia sponsi; ob quam in tot miserias est prolapsa. Cui respondet sponsus: *si ignoras te.* q. d. si te cognosceres, non quæreres. *Abi post vestigia gregum;* discite obedientiam, subjectionem, & sufferentiam, à gregibus irrationabilibus. Sicut oves percutienti pastori non contradicunt, ab illo seduci sinunt, quo vult, ita tu committe te meae providentiae. de Ponte hic Exhort. 14. §. 6.

Nos propter nosmetipsos haec patimur peccantes in Deum nostrum. 2. Machab. 7. 18.

Ex Patribus.

Leve videbitur, quòd injurià percutimur; dum in actione nostra conspicimus; quia peius est, quòd meremur: sicque sit, ut contumelias gratia magis, quàm ira, debeatur. S. Gregor. mor. l. 30. c. 9.

Quando bene est, lauda misericordiam; quando male est, lauda iustitiam. S. August. in Pf. 98.

Peccator filius dedignatur flagellari; cum sine peccato videat unicum flagellatum. Id. in Pf. 88.

Christianorum propria virtus est, etiam in his, quæ adversa putantur, referre gratias Creatori. Qui sibi sanctiores videntur, solent Deo referre gratias; quòd de periculis, vel miserijs, liberati sunt. Sed juxta Apostolum, haec virtus est maxima; ut in ipsis periculis, atque miserijs, Deo gratias referantur, & semper dicamus: benedictus Deus! minora me sero sustinere, quam mereor: haec ad mea peccata parva sunt; nihil mihi dignum redditur. S. Hieron. in ep. ad Eph. 5. 20.

Non murmures, non blasphemies; non dicas: quare sustineo mala? - sed magis dic: peccavi! - non sunt tanta supplicia, quanta exiterunt peccata. S. Isidorus l. 1. soliloq.

Laudamus civiles leges, decreta imperia, & humana judicia; quæ condignam malefactoribus retributionem jubent impendi; & iustitia Dei detrahimus, judiciaque damnamus; si nos delinquentes insequitur, si nostri non parcat flagitijs. Quòdque deterius est, persæpe, quòd in altero aequissimum fatemur, per impatientiam reprehendimus; si persiciatur in nobis. S. Laur. Just. l. de Spir. an. resurr.

Quisquis perfecte senserit onus peccati, & animæ lationem interiorem; utique aut parum sentiet, aut ex toto non sentiet corporis poenam: nec reputabit laborem, quo peccata noverit deleri præterita, futura caveri. S. Bernardus l. 3. de altitudine cordis.